

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/46/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123209845
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:3123209845.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Jána Burika, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, deti rodičov: matky D. A., E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom G. H. A. XXX/XX, XXX XX B. I. B. J., t.č. J. XX, XXX XX D. a otca I. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom K. L.. XX/XX, XXX XX M. B. J., v konaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín č.k. 32P/162/2023-19 zo dňa 21. novembra 2023

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Trenčín č.k. 32P/162/2023-19 zo dňa 21. novembra 2023 potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok I.). O trovách spojených s konaním o návrhu otca maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok II.).

2. Okresný súd v odseku 1. odôvodnenia napadnutého uznesenia poukázal na návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podaný otcom maloletých detí, ktorým sa domáhal zverenia maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti a súčasne žiadal zaviazat' matku detí povinnosťou platiť výživné v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. V návrhu uviedol, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ale matka aktuálne nedokáže zabezpečiť bezpečné a vhodné prostredie pre maloleté deti. Matka požíva alkoholické nápoje vo zvýšenej miere a viackrát bola privolaná policajná hliadka. ÚPSVaR kontaktovalo otca vo veci oboznámenia sa so situáciou matky. Otec súhlasil, že poskytne dlhodobú starostlivosť o deti. Aktuálne otec riešil zmenu školy, pretože býva v M. B. J. a aj z tohto dôvodu potrebuje neodkladné opatrenie. Otec ďalej uviedol, že má zabezpečené podmienky pre deti, ktorým dokáže zabezpečiť finančnú stabilitu, bytové stabilné podmienky, pravidelnú prípravu a dochádzku do školy. Deti v jeho starostlivosti budú od 27.10.2023. Z dôvodu starostlivosti o maloleté deti si zmenil aj pracovnú dobu od 01.11.2023, a to od 07:00 do 15:00 hod.. Na základe týchto skutočností žiadal nariadiť neodkladné opatrenie.

2. Okresný súd po oboznámení sa s návrhom otca, správou kolízneho opatrovníka a obsahom spisového materiálu zistil, že maloleté deti pochádzajú z manželského vzťahu ich rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/42/2017-53 zo dňa 03.08.2017 bolo manželstvo rodičov rozvedené a schválená dohoda rodičov, podľa ktorej sa maloleté deti zverili do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja rodičia ich budú zastupovať a spravovať ich majetok a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej B. sumou 50,- Eur mesačne a na výživu maloletého C. sumou 30,- Eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.08.2017.

3. Okresný súd v odseku 4. odôvodnenia napadnutého uznesenia poukázal na správu z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom, z ktorej okrem iného vyplynulo, že maloleté deti sa nachádzajú u otca od 27.10.2023, matka sa s deťmi občas kontaktuje telefonicky. Kolízny opatrovník uviedol, že starostlivosť maloletým deťom zabezpečuje v súčasnosti otec. Matka sa vyjadrila, že bude súhlasiť s tým, aby boli zverené do osobnej starostlivosti otca. Otec má vytvorené podmienky a záujem o zabezpečovanie starostlivosti o deti. Z dôvodu dlhodobého a opakovaného požívania alkoholických nápojov a viacerých podnetov na zanedbávanie starostlivosti o deti zo strany matky kolízny opatrovník odporučil návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť.

4. Okresný súd poukázal na § 2 ods. 1, § 366, § 367 ods. 1 CMP, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, 2 CSP, Čl. 24 Charty základných práv Európskej únie, Čl. 3 ods. 1. Dohovoru o právach dieťaťa. Uviedol, že účelom neodkladného opatrenia je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, v ktorej je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla bezodkladná, i keď dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je teda existencia tak naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadnuť na záujem maloletého dieťaťa. Potreba bezodkladnej úpravy pomerov je tak podmienená splnením predpokladov naliehavosti požadovanej úpravy. Pri rozhodovaní vo veciach maloletých detí je vždy potrebné prihliadať práve na záujem maloletého dieťaťa, ktorý je prvoradý (Čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, Čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie).

5. V odseku 15. odôvodnenia napadnutého uznesenia okresný súd podrobne vyjadril dôvody, pre ktoré návrh otca na nariadenie navrhovaného neodkladného opatrenia zamietol, keďže mal za to, že nespĺňa podmienku naliehavosti veci a potreby bezodkladného zásahu súdu, ktorá sa na nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje. Maloleté deti B. a C. boli na čas po rozvoze zverené do osobnej starostlivosti matky, avšak okresný súd mal za preukázané, že v súčasnosti starostlivosť maloletým deťom od 27.10.2023 zabezpečuje otec. Aktuálne sa maloleté deti nachádzajú v starostlivosti otca a s uvedenou starostlivosťou otca o maloleté deti matka súhlasila. Okresný súd nemal osvedčenú žiadnu nezhodu rodičov v otázke starostlivosti o maloleté deti, taktiež nemal žiadnym spôsobom osvedčenú hrozbu, pre ktorú by boli maloleté deti na ich starostlivosti nejakým spôsobom ohrozené, keďže sa už nenachádzajú v starostlivosti matky, ktorá vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje, maloleté deti sú v starostlivosti otca. Otec zabezpečuje maloletým deťom riadnu starostlivosť, má vytvorené vhodné podmienky a matka so starostlivosťou otca súhlasí. Za tejto situácie podľa okresného súdu nie je vôbec splnená podmienka naliehavosti veci na požadovanom neodkladnom opatrení na okamžité zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca, a to ani z dôvodu, že maloleté deti mali zmeniť školu. O zmene školy rozhodujú obaja rodičia bez ohľadu na to, do starostlivosti ktorého rodiča boli maloleté deti súdnym rozhodnutím zverené, pretože maloleté deti naďalej zastupujú obaja rodičia spoločne a obaja rodičia preto rozhodujú spoločne aj v podstatných otázkach ohľadom detí. Z prešetrenia pomerov navyiac vyplynulo, že maloleté deti už školu zmenili a navštevujú v súčasnosti N. O. M. J. M. B. J..

6. Okresný súd poukázal na to, že neodkladné opatrenie je potrebné chápať ako výnimočný inštitút procesného práva, ktorým dochádza k okamžitej, hoci v zásade len dočasnej úprave tých pomerov, ktoré neznesú odklad a je prítomná tak vážna hrozba ujmy alebo hrozba porušenia práv, že je nevyhnutný zásah súdu na ich ochranu, kým sa o dotknutých právach nerozhodne vo veci samej. V danom prípade, ak v otázke starostlivosti o maloleté deti neexistuje žiadna nezhoda rodičov, maloleté deti nie sú ohrozené a matka súhlasí, aby boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca, tak je potrebné, aby sa otec obrátil na tunajší súd s návrhom vo veci samej o zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom, avšak na okamžité nariadenie neodkladného opatrenia otec neosvedčil podmienku naliehavosti veci, a to ani v otázke vyživovacej povinnosti, aby súd okamžite matku zaviazal platiť na výživu detí súdnym rozhodnutím. Okresný súd poukázal na to, že otec si podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dva dni predtým, ako mu vôbec deti boli odovzdané do starostlivosti a ani z prešetrenia pomerov nezistil, či matka detí odmieta dobrovoľne platiť výživné na maloleté deti, hoci so starostlivosťou otca o maloleté deti súhlasí. Pokiaľ okresný súd nemal osvedčené, že by bola výživa detí ohrozená, teda že by matka odmietla dobrovoľne prispievať na výživu maloletých detí, okresný súd nemal osvedčenú podmienku naliehavosti veci ani na okamžitú úpravu výživného na maloleté deti zo strany matky. V danom prípade sú maloleté deti v starostlivosti otca už tretí týždeň a je na mieste, aby matka začala dobrovoľne prispievať na výživu detí, pokiaľ už neprispieva a ak matka odmietne dobrovoľne platiť výživné na deti k rukám otca, je otec oprávnený obrátiť sa na tunajší súd v tomto smere.

7. O trovách súdneho konania okresný súd rozhodol podľa § 58 CMP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak v danej veci bol podaný len návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, a nie aj návrh vo veci samej.

8. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletých detí podaním zo dňa 04.12.2023 (č.l. 22 spisu). Uviedol, že dôvodom podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola skutočnosť, že otcovi maloletých detí zo strany úradu bolo oznámené, že deti boli vyňaté zo starostlivosti matky. Dňa 13.10.2023 bolo prijaté telefonické oznámenie, že matka detí prišla do školy pre syna C. pod vplyvom alkoholu a bola podrobená dychovej skúške s výsledkom 1,25 mg/L. Deti boli odovzdané do starostlivosti starej matky a otec bol oslovený, či preberie deti do starostlivosti. Nemal vedomosť o tom, že rodina je pravidelne sledovaná od augusta 2019 z dôvodu požívania alkoholických nápojov zo strany matky a jej manžela a že na úrad bolo prijatých viacero podnetov z dôvodu zanedbávania starostlivosti o maloleté deti, vzájomného opakovaného fyzického napádania a konfliktov medzi manželmi a požívania alkoholických nápojov. Podľa otca maloletých detí je potrebné stabilizovať vzťahy medzi rodičmi skôr, ako bude rozhodnuté o zmene práv a povinností. Podľa otca je dôležité, aby deti zostali v jeho starostlivosti a nemusel opakovane narychlo riešiť problémy so starostlivosťou. Deťom zabezpečil všetko potrebné, aby ich mohol presťahovať do svojho bydliska. Žiadal zmeniť rozhodnutie okresného súdu a nariadiť neodkladné opatrenie, na základe ktorého budú maloleté deti zverené do starostlivosti otca a matke uložená povinnosť platiť výživné v sume 30 % zo sumy životného minima k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí.

9. Postupom okresného súdu bolo odvolanie otca maloletých detí spolu s uznesením doručené matke a kolíznemu opatrovníkovi s možnosťou vyjadrenia sa k nemu v lehote 10 dní.

10. Matka sa k odvolaniu otca maloletých detí nevyjadrila.

11. K odvolaniu otca maloletých detí sa vyjadril kolízny opatrovník v podaní zo dňa 13.12.2023 (č.l. 27 spisu). Kolízny opatrovník uviedol, že okresnému súdu dňa 09.11.2023 zaslal správu k prebiehajúcej konaniu, ktorej záveru sa pridrižava. Matka detí od 27.10.2023, odkedy sú maloleté deti v starostlivosti otca, žiadnym spôsobom neprispieva na ich výživu, čím ich ohrozuje na ich živote a zdraví. S deťmi sa od uvedeného dátumu stretla iba jedenkrát, nejaví o deti dostatočný záujem. Kolízny opatrovník navrhol zmeniť uznesenie okresného súdu a nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým budú maloleté deti ponechané v osobnej starostlivosti otca a matke sa uloží povinnosť prispievať na ich výživu sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletých detí.

12. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal vec na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou – otcom maloletých detí za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, keď nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to ani dôležitý verejný záujem, bolo napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdené ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

13. Podľa obsahu spisového materiálu krajskému súdu bolo zrejmé, že pred začatím konania o veci samej otec maloletých detí podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletých detí do starostlivosti otca s povinnosťou matky maloletých detí platiť výživné v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, a to k 15. dňu v mesiaci k rukám otca maloletých detí.

14. Napadnutým uznesením okresný súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol za konštatovania, že nebola splnená podmienka naliehavosti veci a potreby bezodkladného zásahu súdu, ktoré sa na nariadenie neodkladného opatrenia vyžaduje. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia skonštatoval, že aktuálne sú maloleté deti od 27.10.2023 v starostlivosti otca, s ktorou starostlivosťou matka maloletých detí súhlasila, a preto nemal osvedčenú nezhodu rodičov v otázke starostlivosti o maloleté deti, nemal žiadnym spôsobom osvedčenú žiadnu hrozbu, pre ktorú by boli maloleté deti na ich starostlivosti nejakým spôsobom ohrozené, a tým nebola splnená podmienka naliehavosti veci na požadovanom neodkladnom opatrení na okamžité zverenie maloletých detí do

osobnej starostlivosti otca. Z prešetrenia pomerov okresný súd nezistil, či matka maloletých detí odmieta dobrovoľne platiť výživné na maloleté deti a ak nemal osvedčené, že by bola výživa detí ohrozená, tak okresný súd mal za to, že nebola osvedčená podmienka naliehavosti veci ani na okamžitú úpravu výživného na maloleté deti zo strany matky.

15. S rozhodnutím okresného súdu nesúhlasil otec maloletých detí, ktorý podal odvolanie.

16. Krajský súd podľa obsahu spisového materiálu, a to z Úradného záznamu spísaného súdnym tajomníkom Okresného súdu Trenčín dňa 12.12.2023 (č.l. 26 spisu) mal za zistené, že dňa 08.12.2023 podal otec maloletých detí návrh vo veci samej na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, ktoré konanie sa viedlo pred Okresným súdom Trenčín pod sp.zn. 32P/191/2023.

17. Krajský súd pre potreby svojho konania a rozhodovania zistil (Úradný záznam spísaný dňa 12.03.2024), že vo veci samej, ktorú vyvolal podaným návrhom otec maloletých detí, bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 32P/191/2023-43 zo dňa 15. februára 2024 tak, že bola schválená rodičovská dohoda, ktorou maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca s právom zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok obidvoma rodičmi a matka maloletých detí bola zaviazaná prispievať na výživu maloletej B. sumou 70,- Eur mesačne, na výživu maloletého C. sumou 50,- Eur mesačne k rukám otca vždy do 20. dňa v mesiaci vopred s účinnosťou od 01.11.2023. Samostatnými výrokmi bolo rozhodnuté o dlhu na výživnom za obdobie od 01.11.2023 do 31.01.2024 na obe maloleté deti, upravený styk matky s maloletými deťmi a zmenený rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 12P/42/2017-53 zo dňa 03.08.2017 v časti úpravy práv a povinností k maloletým deťom a úpravy styku. Z Okresným súdom Trenčín na základe výzvy krajského súdu zaslaného rozsudku č.k. 32P/191/2023-43 zo dňa 15. februára 2024 mal krajský súd zistené, že po vyhlásení tohto rozsudku sa všetci zúčastnení vzdali práva podať odvolanie.

18. Ak aj v zmysle ust. § 329 ods. 2 CSP je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie, krajský súd vzhľadom k podanému návrhu otcom maloletých detí na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania a obsahu spisového materiálu, keď vo veci otec maloletých detí podal návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, pre svoje konanie a rozhodnutie prihliadol k tomu, že vo veci o návrhu otca na zmenu úpravy práv a povinností k maloletým deťom bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 32P/191/2023-43 zo dňa 15. februára 2024. Ak rozsudkom vo veci bola schválená rodičovská dohoda o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca s povinnosťou matky prispievať na výživu maloletých detí, tak ani v štádiu odvolacieho konania nebola osvedčená naliehavosť na nariadenie neodkladného opatrenia. Vo vyvolanom odvolacom konaní bolo preto uznesenie okresného súdu potvrdené ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 58 ods. 1, § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.